

دانشگاه علوم پزشکی کرمان – معاونت تحقیقات و فن آوری

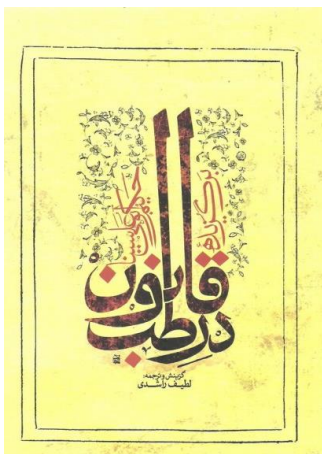
کارگاه

جلوه های همسویی طب نوین و طب سنتی

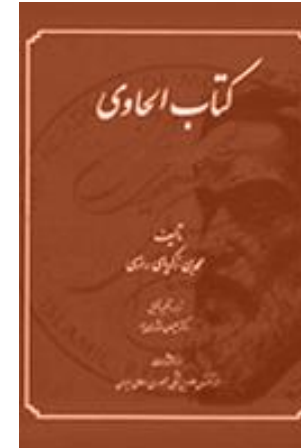
محمد ستایش

MD-Ph.D

۱۷ مهرماه ۹۸

طب سنتی

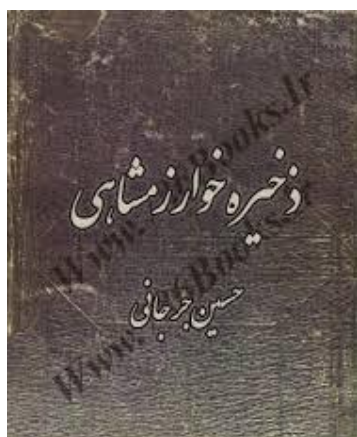
یافته های ذهنی از
حقایق و **اوهام**

طب مردم

تجارب، مشاهدات،
شنیده ها

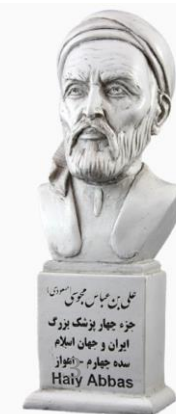

10/8/2019

روایات طبی

M. Setayesh

جریان تولید علم

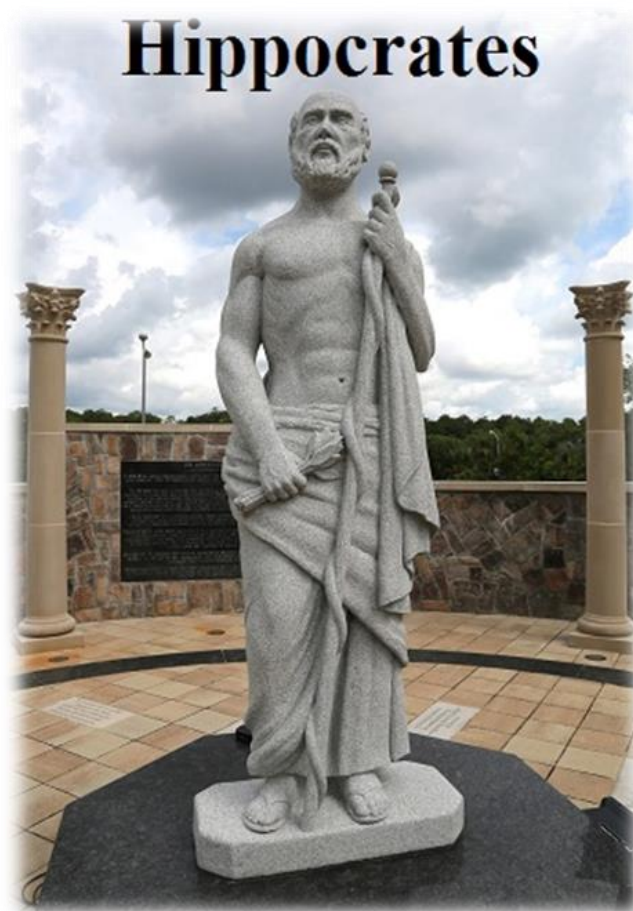
اصالت تجربه، استناد به شواهد

... اول گروهی که شروع در علم پزشکی نمودند اهالی شهر بابل بودند و دأب آنان بر این بود که بیمارها را در گذرگاه های مشهور شهر می آوردند و نگاه می داشتند تا در مداوای آن ها از عابرین سبیل کسب استفاده کنند. و این عابرین یا خودشان مبتلا به این درد شده و بعضی **تجارب** حاصل کرده و شفا یافته بودند و یا از دیگری که مبتلا شده بود اطلاع حاصل نموده بودند و آنچه عابرین سبیل در سبب شفای این علت می گفتند ضبط کرده و شخص معلول را به منزلش برده عمل می نمودند ...

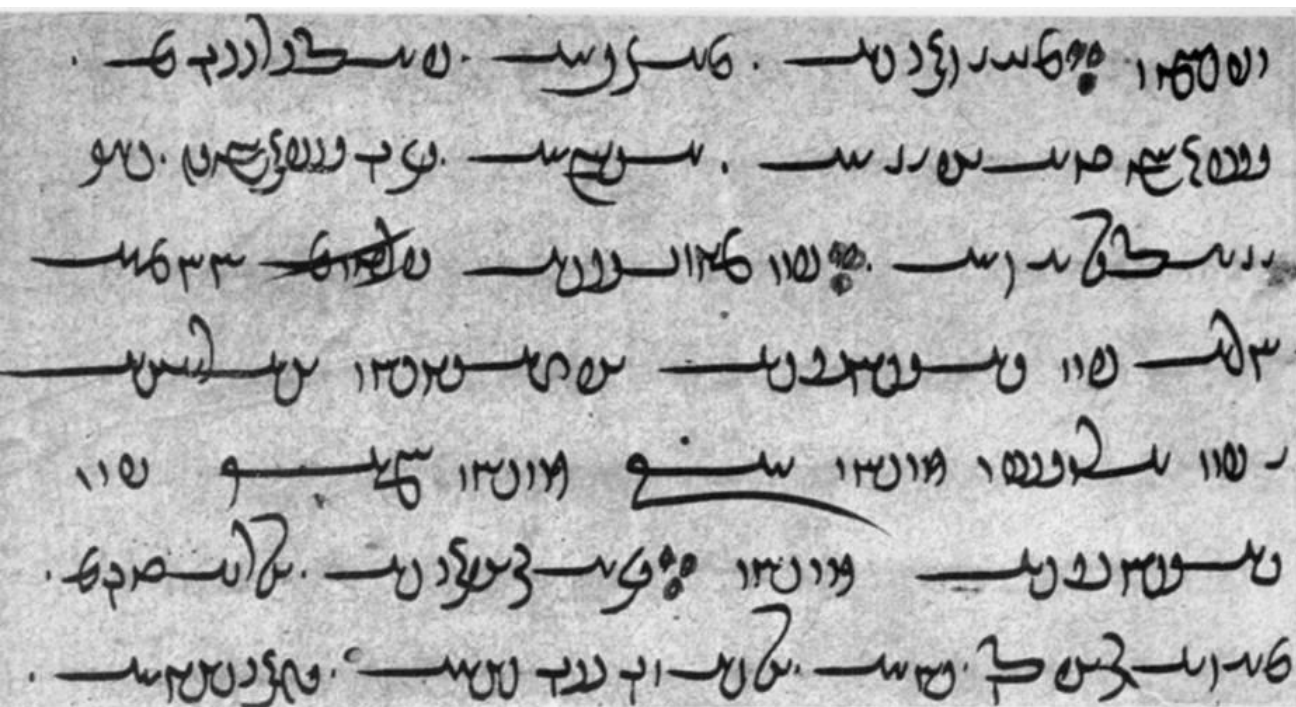
در آن زمان طبیب کسی بود که عالم به بعضی **تجارب** بود و هر طبیبی جز یک مرض بیشتر مداوا نمی نمود ...

بقراط: ابو الاطباء

نخست کسی است که **تجرباتی** را که در دست مردم بود ضبط نموده و مدون کرد

متون ایران باستان

• ویژگیهای پزشکان در بخش "وندیداد" اوستا

- اولاً کتب زیادی مطالعه کرده و در فن خود **تجربه** کافی داشته باشد.
- ثانیاً با صبر و حوصله به سخنان بیمار گوش فرا دهد و بیمار را با وجدانی بیدار معالجه کند.
- ثالثاً از خدا بترسد.
- در آئین زرتشت مهارت در درمان بیماران تنها معیار یک پزشک شایسته نبود بلکه **شخصیت اخلاقی** و دارا بودن وجدان در رتبه ای اولی تر قرار داشته است

- پذیرفتن ادعاها از نظر من مشروط به این است که تجربه ها آن را تایید کنند.
- شکوک و اشتباهات بیشتر در مبانی نظری علم واقع میشود و کمتر در تجربه.

محمد ابن زکریای رازی – وفات: ۳۳۱ ه ق

شرایط شناخت قدرت طبیعت داروها با آزمایش

قانون ابن سینا

- دارو خالص باشد و و تحت گرما یا سرما ماهیت مواد آن عوض نشده باشد.
- تنها برای یک مورد آزمایش شود و شخص، بیماری دیگری نداشته باشد.
- در حالت های مختلف آزمایش شوند.
- قدرت دارو متناسب با شدت بیماری باشد. آزمایش با کمیت پایین شروع شود.
- تاثیر دارو باید به صورت طولانی مدت مشاهده شود.
- به پایداری و تکرارپذیری اثر دارو باید توجه کرد.
- ابتدا در یک انسان انجام و داوری شود.

تعیین مراتب قوای ادویه

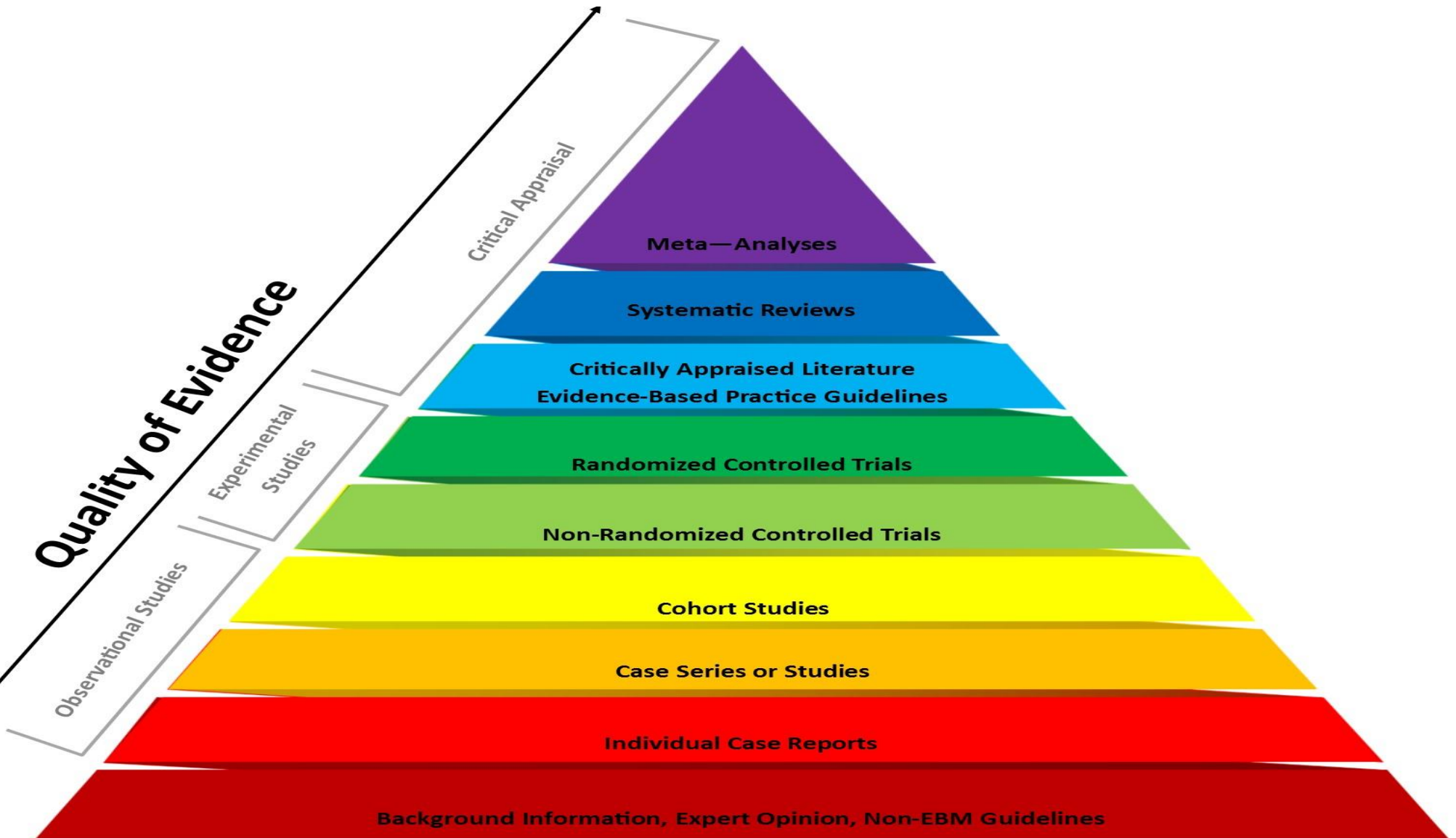
مخزن الادویه عقلی خراسانی

- معرفی معیارهای شناخت قوای ادویه به شیوه قیاس
- شیوه قیاس نمی تواند جایگزین شیوه تجربی باشد.

Evidence Pyramid

اجماع صاحب نظران، داخل هرم شواهد

قوه مدبره بدن

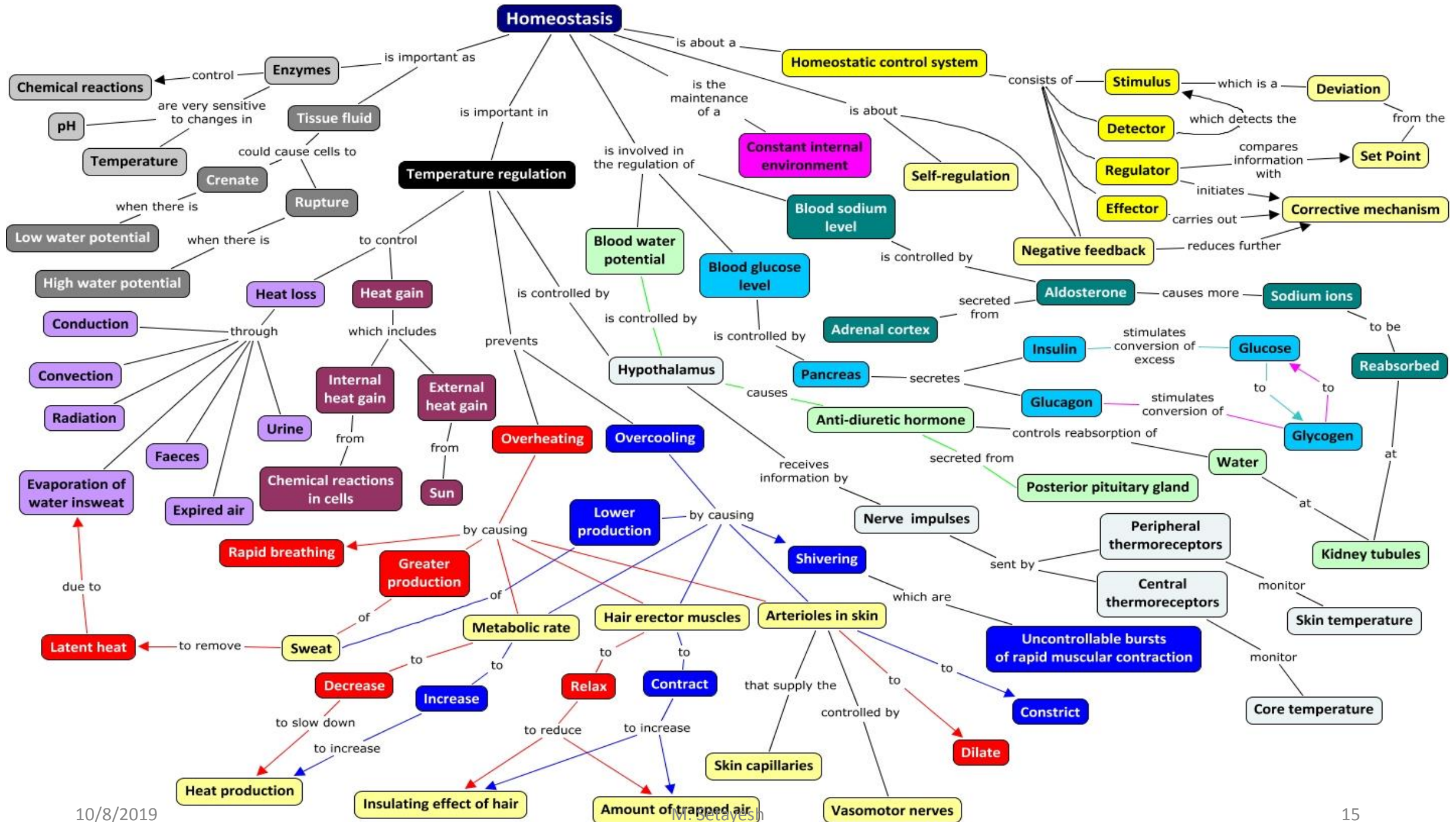
□ **ابن سینا:** طبیعت مبدا هر تغییر یا حرکت و هر ثبات یا سکون ذاتی است.

□ **محمد بن زکریای رازی:** طبیعت بزرگترین طبیب است.

□ **بقراط:** طبیعت؛ خود کافی است در بهبود بیماریها.

Physiology

- **Physis** (Greek: φύσις PHEE-sys) is a Greek theological, philosophical, and scientific term usually translated into English as "**nature**".

پزشک خادم طبیعت است

وظیفه طبیعت

حفظ سلامتی

دفع بیماری

تا جایی که ممکن است باغذا بیماران را معالجه نمود،
دستور دارو ندهید و تا هنگامی که با داروی ساده و
مفرد امید معالجه باشد به بیمار داروی مرکب ندهید.

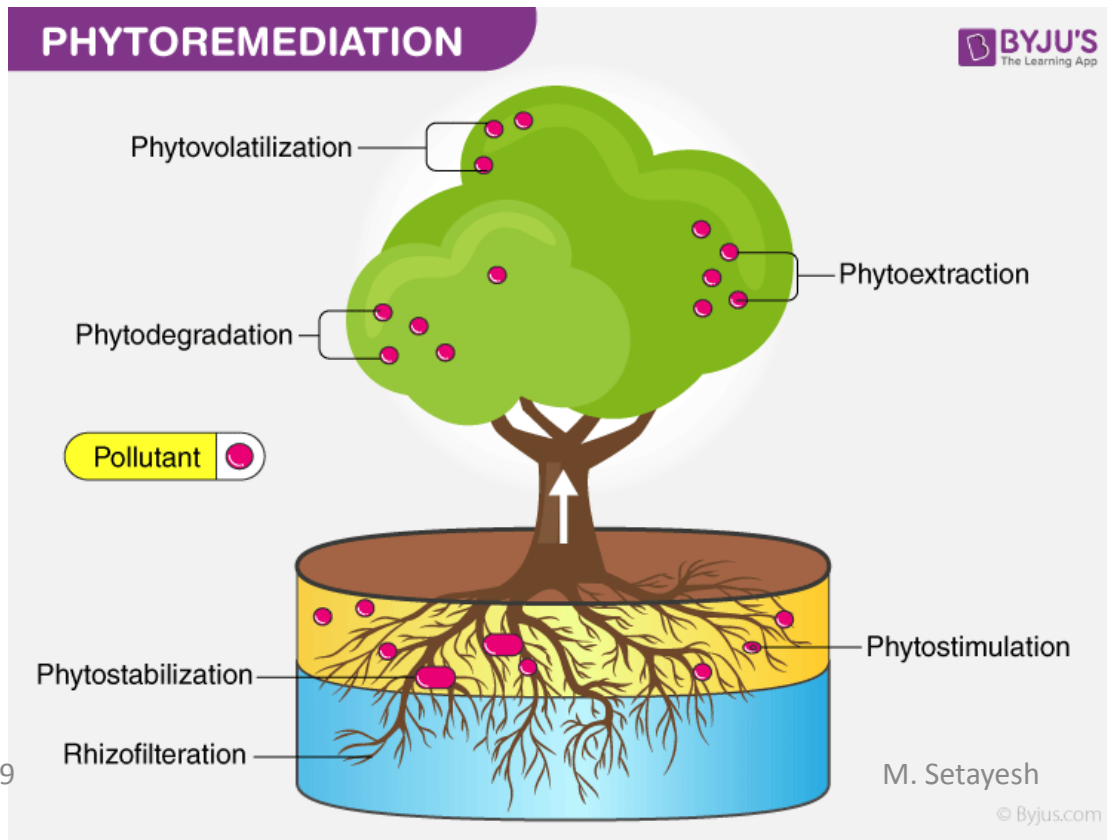
• محمد ابن زکریای رازی

آب و هوا

نمونه ای از نقش عوامل ششگانه سلامت

- عدم کاشت گیاهانی مثل کلم، تره، شاهی، کرچک، انجیر، و گردو در باغچه و اطراف منزل مسکونی
- توصیه طب سنتی به سکونت در کنار درختانی مانند بالنگ، نارنج، بوییدن برگ آن ها کاشتن سبزیجاتی مانند پیاز، سیر، ترخون و سوسن در باغچه

Bioremediation

Principles of biomedical ethics

- ✓ Autonomy
- ✓ Beneficence
- ✓ Non-maleficence
- ✓ Justice

* **Beauchamp** TL, **childress** JF.

Principles of biomedical ethics.

UK :Oxford University, 1983

نکات اخلاقی مورد اشاره	
۱	استعمال داروهای بی حس کننده و ضد درد همچون: تریاک، بنگ و لفاع باید با احتیاط کامل صورت پذیرد؛ زیرا استفاده مداوم از آنها موجب کاهش بینایی وای بسا کوری می شود.
۲	پزشک باید با بیمار به مهربانی و شفقت رفتار کند.
۳	از افشای راز بیمار خودداری نماید.
۴	در وقت رگ زدن و دارو دادن به بیمار، در بالین وی حاضر شود.
۵	پزشک نباید با بیمار با تندخویی و خشونت رفتار نماید؛ زیرا چنین رفتاری ممکن است به دشمنی بیمار با وی بینجامد.
۶	در موارد دشوار و پیچیده، از مشورت با پزشکان کارآزموده و دارای تجربه استفاده کند.
۷	پزشک باید بتواند به وسیله یک دارو، چند بیماری یا علامت بیماری را درمان کند.
۸	اگر داروی مورد نظرش در روستاها و مناطق دورافتاده پیدا نشود، باید توانایی استفاده از داروهای جایگزین را داشته باشد.
۹	پزشک باید از دانش پزشکان کارآزموده و سالمند برای درمان بیماران استفاده کند.

توکل بر خدا
امانت داری
شفقت

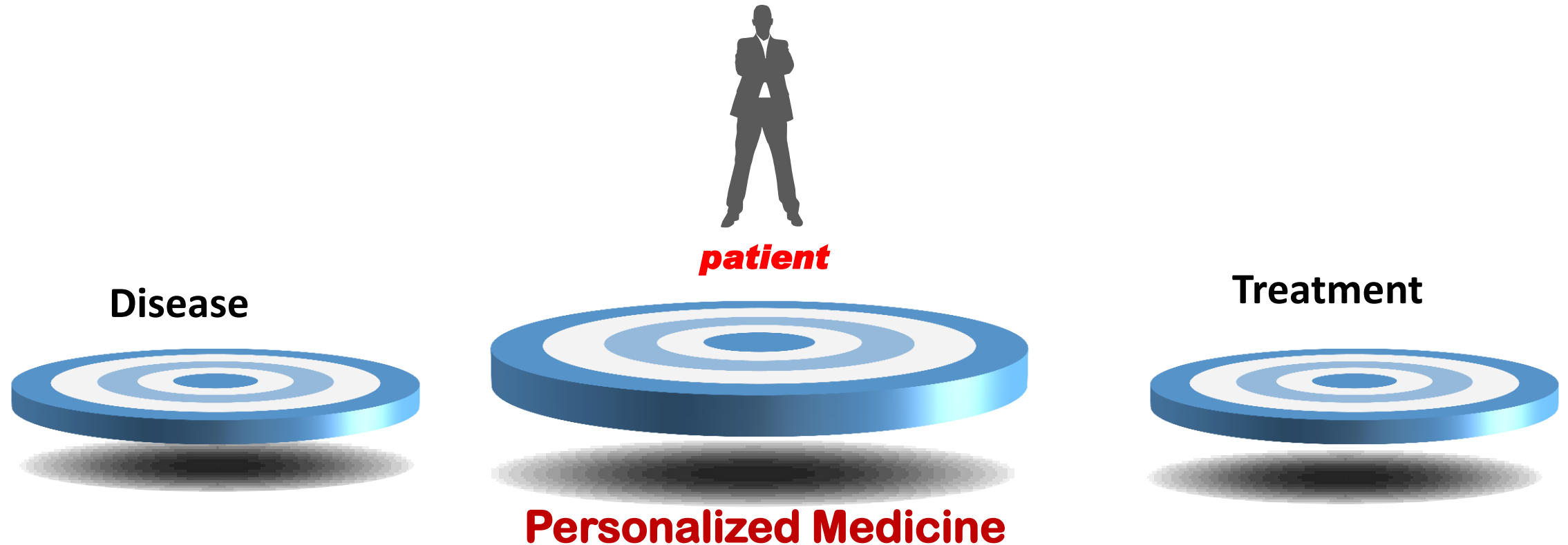
سود رسانی
ضرر رسانی
عدالت

ابعاد سلامت

جسمی، روانی، اجتماعی، و معنوی

The dominant logic in old & postmodern! medicine

Personalized Medicine

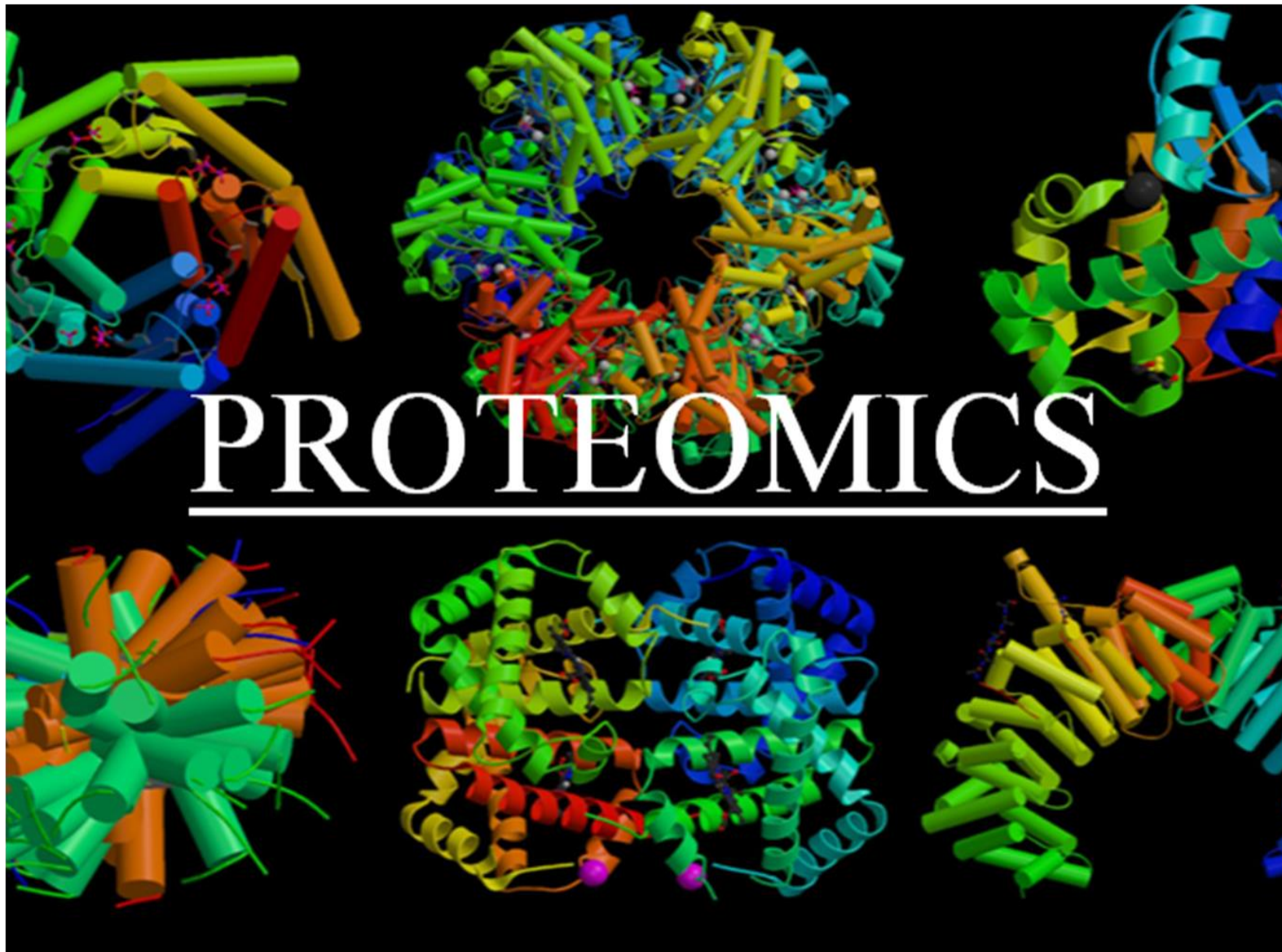

Personalized medicine **is an emerging field. But the logic it's based on is old.**

Personalized medicine refers to procedures tailored to the unique variables that make each patient an individual

Immune Biomarkers in Predictive
and Personalized Medicine

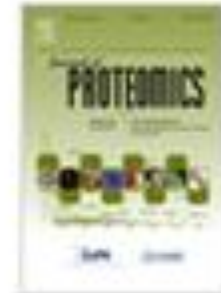

Journal of Proteomics

Volume 75, Issue 14, 19 July 2012, Pages 4251–4258

Special Issue: Farm Animal Proteomics

Review

Saliva proteomics as an emerging, non-invasive tool to study livestock physiology, nutrition and diseases ☆

Elsa Lamy^{a, b, c}, Marcus Mau^d, ,

 [Show more](#)

a close interrelation between saliva and blood exists, **making it possible for systemic biomarkers** to enter saliva

QUICK SEARCH Author: Keyword: Year: Vol:

[Home](#) | [Current issue](#) | [Papers in Press](#) | [Archive](#) | [Reviews](#) | [Editorials](#) | [Special Issues](#)

Proteome Analysis of Human Hair Shaft

From Protein Identification to Posttranslational Modification *S

Young Jin Lee[‡], Robert H. Rice^{§¶} and Young Moo Lee^{‡¶}

Regular Article

Identification of human nasal mucous proteins using proteomics

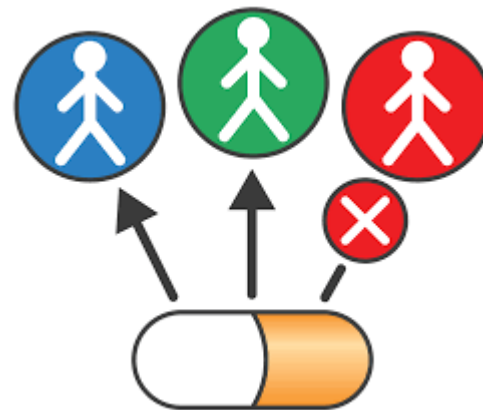
Begoña Casado✉, Lewis K. Pannell, Paolo Iadarola, James N. Baraniuk

the contributions of proteomics to creating a personalized approach in respiratory medicine.

Pharmacogenomics

The Right Drug / The Right Patients

Nutri-genomics

the scientific study of the interaction of nutrition and genes, especially with regard to the prevention or treatment of disease.

Personalized nutrition described at three levels

- 1) Based on an individual habitual dietary pattern
- 2) Takes into account phenotype data
- 3) Ultimate personalization, based on individual diet, phenotype parameters and genetic profile

Proteomics and Traditional Medicine: New Aspect in Explanation of Temperaments

Mohieddin Jafari^{a,b,c} Hassan Rezadoost^b Mehrdad Karimi^{d,e} Mehdi Mirzaie^f
Mostafa Rezaie-Tavirani^a Mahvash Khodabandeh^g Gholamreza Kordafshari^{d,e}
Nafiseh Abbasian^h Payman Nickchi^f Kambiz Gilanyⁱ Alireza Ghassempour^b

^a Proteomics Research Center, Faculty of Paramedical Sciences, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

^b Department of Phytochemistry, Medicinal Plants and Drugs Research Institute, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

^c Protein Chemistry Unit, Biotechnology Research Center, Pasteur Institute of Iran, Tehran, Iran

^d School of Traditional Iranian Medicine, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

^e Persian Medicine and Pharmacy Research Center, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

^f School of Biological Science, Institute for Research in Fundamental Sciences (IPM), Tehran, Iran

^g National Institute of Genetic Engineering and Biotechnology (NIGEB), Tehran, Iran

^h Faculty of Agriculture and Natural Resources, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran, Iran

ⁱ Reproductive Biotechnology Research Center, Avicenna Research Institute (ACECR), Tehran, Iran

SCIENTIFIC REPORTS

OPEN

Proteomics of hot-wet and cold-dry temperaments proposed in Iranian traditional medicine: a Network-based Study

Received: 05 May 2016

Accepted: 24 June 2016

Published: 25 July 2016

Hassan Rezadoost¹, Mehrdad Karimi^{2,3} & Mohieddin Jafari⁴

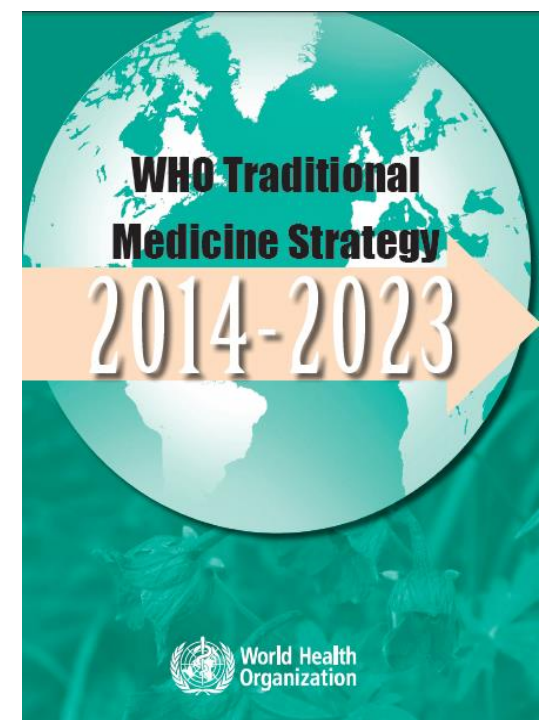
Lack of molecular biology evidence has led clinical success of alternative and complementary medicine (CAM) to be marginalized. In turn, a large portion of life Science researchers could not communicate and help to develop therapeutic potential laid in these therapeutic approaches. In this study, we began to quantify descriptive classification theory in one of the CAM branches i.e. Iranian traditional medicine

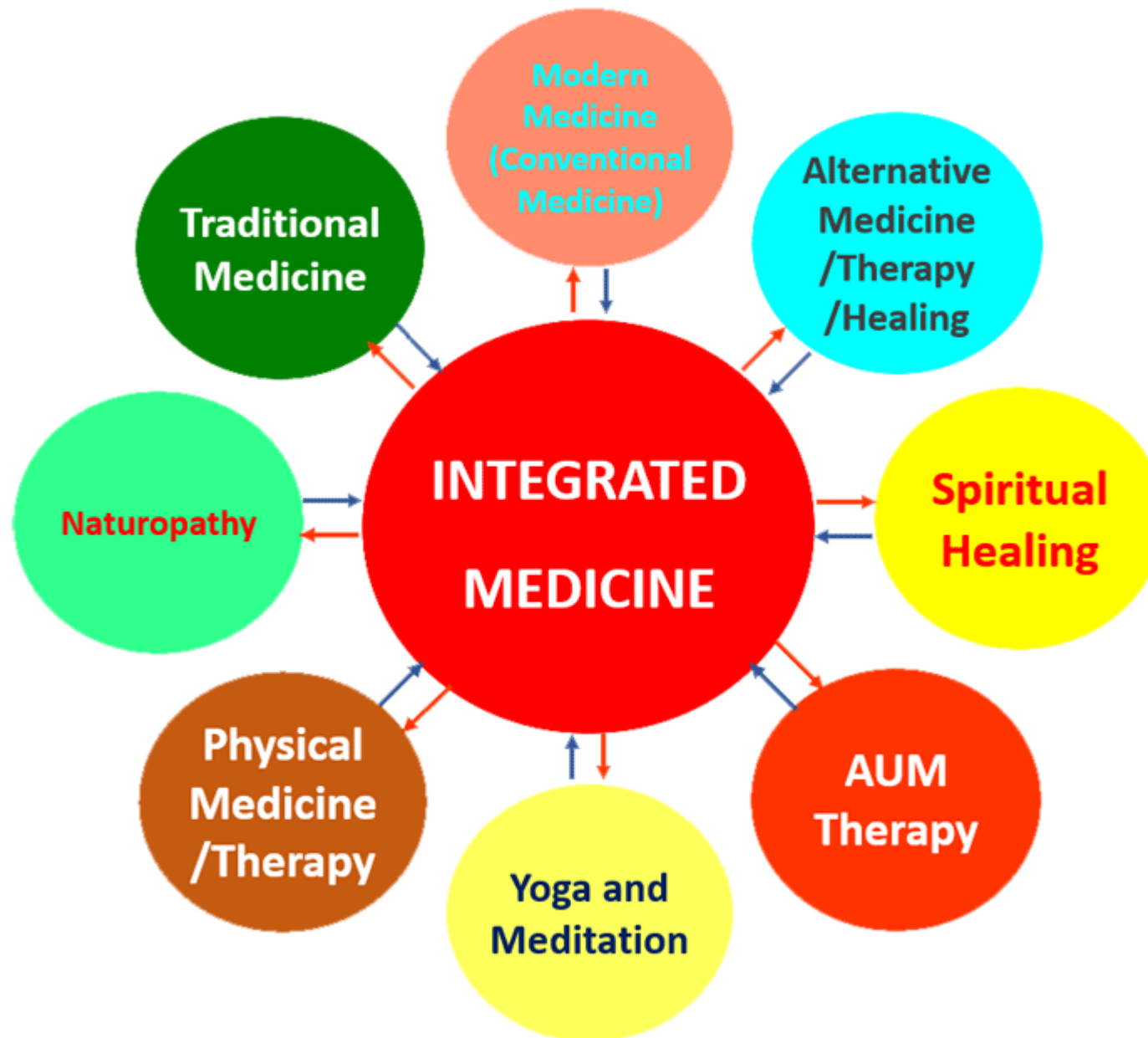
Traditional and Complementary Medicine (T&CM)

- ☐ Accessible
- ☐ Affordable
- ☐ Culturally acceptable
- ☐ Demand for its services is increasing
- ☐ Trusted by large numbers of people
- ☐ Important part of health care

✓ **Should be integrated** into health service delivery

✓ **A way of coping with the relentless rise of chronic non-communicable diseases**

روی آوردن به میراث عظیم طب سنتی، البته نه با غفلت از نوآوری های زمان، بلکه ضمن بهره گیری شایسته از آخرین دستاوردهای علمی و با نگاه بازخوانی و جستجو در آراء و تجارب چند هزار ساله، نه تنها واپسگرایی نیست که کوششی است بسیار سودمند و در بسیاری از موارد گره گشای معضلات و ابهامات.

در عصر ما سرعت در پیشرفتهای و اندیشه های جزءنگر، موجب افزایش فاصله با اندیشه های کل نگر و غفلت از برخی حقایق و واقعیات شده است تا جایی که گاهی آدمیان، شتابان برای شکافتن حصارهای علمی، در دوردستها به پیش می تازند اما از مشاهده آنچه در پیش پا هست ناتوان می مانند.

مرحوم استاد دکتر اصفهانی
از مقدمه کتاب: استناد به شواهد در طب سنتی ایران

سپاس

۰۹۱۳۳۹۵۰۵۴۶

m.setayesh.mail@gmail.com

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام
على سيدنا محمد
آله الطيبين الطاهرين

